

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.638/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: kamarai jogtanácsos

Az alperes: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal (cím2)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos1

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes, 8. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Miskolci Törvényszék 2024. június 25-én kelt 12.K.700.414/2024/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a cím3 alatti üzletének (a továbbiakban: üzlet) bejáratánál 2023. január 17-én az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 6/2022. (I. 14.) Korm. rendelettel összefüggő kereskedői tájékoztatásról szóló 3/2022. (I. 26.) MK rendelet (a továbbiakban: MK rendelet) szerinti árstoppal kapcsolatban előírt tájékoztatás körében az A3-as, kék háttér helyett A4-es méretű,

fehér háttérű tájékoztatót helyezett ki. Az ezen a napon tartott helyszíni ellenőrzés során az alperes feltárta továbbá, hogy 5 próbavásárolt áru esetében a ténylegesen fizetendő eladási ár helyett attól alacsonyabb eladási ár került feltüntetésre, amely eljárásával a vállalkozás megsértette a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 3. § (1) és (3) bekezdéseiben, 6. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 14. § (5) bekezdésében foglaltakat. További 14 darab terméknek a perbeli üzletben sem az eladási, sem az egységára nem volt feltüntetve, ezen eljárásával a vállalkozás megsértette az Fgytv. 14. § (1) bekezdés, valamint a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól szóló 4/2009. (I. 30.) MFGM-FMM együttes rendelet 2. § (1) és 3. § (1) bekezdéseiben foglaltakat. A fenti jogsértések miatt az alperes a 2023. március 31-én hozott BO/48/00131-0008/2023. iktatószámú határozatával a felperest összesen 1.100.000 Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta.

[2] Az üzletben 2023. február 6-án tartott ellenőrzés során az alperes feltárta, hogy annak bejáratánál az MK rendelet szerinti árstoppal kapcsolatban előírt tájékoztatás az arculati követelményeknek nem megfelelő, A4-es méretű és fehér háttérű, fekete szövegezéssel volt kihelyezve. A helyszíni ellenőrzés során készült jegyzőkönyv a felperes részére 2023. február 28. napján kézbesítésre került. A helyszíni szemlén feltártak alapján az alperes a felperest a 2023. május 23-án kelt BO/48/00261-0009/2023. iktatószámú határozatával 1.500.000 Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta.

[3] A 2023. április 17-én végzett helyszíni ellenőrzést során az alperes megállapította, hogy az üzlet bejáratánál az MK rendelet szerinti árstoppal kapcsolatban előírt tájékoztatás körében nem megfelelő, A4-es méretű tájékoztatás volt kihelyezve, valamint megállapítást nyert az is, hogy a próbavásárlás során búzafinomliszt nem volt kapható. Az alperes a 2023. június 29-én hozott BO/48/000676-0007/2023. iktatószámú határozatával a felperest 2.500.000.-Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta, amellyel szemben indult közigazgatási per jelenleg felfüggesztés alatt áll.

[4] A 2023. május 10. napján tartott - jelen per tárgyát képező - helyszíni ellenőrzés során feltárára került, hogy az üzlet bejáratánál az MK rendelet szerinti árstoppal kapcsolatban előírt tájékoztatás körében nem megfelelő, A4-es méretű tájékoztató volt kihelyezve az előírt A3-as méretű tájékoztató helyett. Az alperes a 2023. augusztus 11-én kelt BO/48/000845-0007/2023. számú határozatával a felperest 3.000.000 Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta, valamint kötelezte, hogy üzletében az MK rendeletben előírt legalább A3-as méretű tájékoztatót használja a vásárlók tájékoztatása érdekében.

[5] Az alperes határozatát a felperes keresettel támadta, amely alapján a Miskolci Törvényszék a 12.K.701.185/2023/8. számú ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[6] A bíróság megállapította, hogy a felperes által elkövetett tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt a bírság kiszabása nem volt mellőzhető az ügyben, azonban az alperes a bírság kiszabása során végzett mérlegelési tevékenységét az ügy érdemére kiható, jogszabálysértő módon végezte. Az új eljárásra adott iránymutatás szerint az alperesnek a nem megfelelő méretű tájékoztató kihelyezésével elkövetett felperesi jogsértés alapján alkalmazandó fogyasztóvédelmi bírság összegéről ismételt mérlegelés elvégzését követően kell dönten.

[7] A megismételt eljárás során az alperes a 2024. február 19-én kelt BO/48/000170-0002/2024. iktatószámú határozatában a felperest 2.200.000 Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta. Indokolása szerint az MK rendelet szerinti nem megfelelő méretű tájékoztatás kihelyezésével felperes megsértette az ellenőrzéskor hatályos, az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló

6/2022. (I. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § (2) és 2/A. § (2) bekezdéseit, valamint az MK rendelet 1. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakat.

[8] Döntésében figyelemmel volt arra is, hogy a közigazgatási hatósági eljárás megindulását megelőző 1 éven belül közigazgatási bírság szankciót megállapító döntések kerültek bejegyzésre a felperes terhére a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába.

[9] A bírság kiszabása során az alperes a felperes javára értékelte, hogy a tájékoztatás A4-es méretben ki volt helyezve, ezzel szemben a terhére értékelte azt, hogy a perrel érintett üzlet elhelyezkedésénél fogva (kétszer kétsávos, nagyon forgalmas főút, a közvetlen szomszédban benzinkúttal) nagy létszámú fogyasztót érinthetett, továbbá a jogsértés tárgya olyan tájékoztató, amelynek tartalma alapvető élelmiszerek áráról tájékoztat, amely így a fogyasztók szintén széles körét érinti.

[10] A felperes terhére értékelte a jogsértés ismétlődése tekintetében a 2023. január 17-én végzett helyszíni ellenőrzés során feltárt tájékoztatási hiányosság miatt történt szankcionálás tényét. A jogsértés gyakorisága tekintetében terhére értékelte azt, hogy a perrel érintett üzletben 2023. február 06-án és 2023. április 17-én végzett helyszíni szemlén felvett jegyzőkönyvekben rögzítettek szerint a felperes a nem megfelelő méretű tájékoztatás kihelyezési kötelezettségét szintén megsértette, így a jogsértő állapot 2023. január 17-én, 2023. február 06-án, 2023. április 17-én és 2023. május 10-én is fennállt.

[11] Az alperes a jelen per tárgyát képező határozat meghozatala során a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a BO/48/000131-0008/2023. iktatószámú határozatot vette alapul.

Az elsőfokú ítélet

[12] A törvényszék ítéletével az alperes BO/48/00170-0002/2024. számú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[13] Hangsúlyozta, az alperesi határozat jogszerűségét a megismételt eljárásra adott iránymutatás, valamint a bírság kiszabása során alkalmazott mérlegelés jogszabálynak való megfelelése keretében vizsgálta.

[14] A megismételt eljárásra adott iránymutatást tartalmazó ítéletben a bírságkiszabás jogalapja ítélt dologként rögzült, így a bírság kiszabása nem mellőzhető.

[15] Az alperes a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 9.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően vizsgálta és állapította meg azt, hogy a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásában szereplő közigazgatási bírság szankciót megállapító döntések közül a jelen hatósági eljárás megindulását megelőzően 1 éven belül a felperes terhére a BO/48/01857-4/2022. számú fogyasztóvédelmi bírságot kiszabó határozatot kizárólag a bírság kiszabhatósága körében értékelte a megismételt eljárásban.

[16] Az alperes a felperes javára értékelte és bírság kiszabása körében figyelembe vette azt, hogy a A4-es méretű tájékoztató kihelyezésre került a bejáratnál.

[17] Az alperes a közigazgatási bírság kapcsán a jogsértő magatartás ismétlődése vonatkozásában helyesen vette figyelembe és jogszerűen értékelte a 2023. január 17-én végzett helyszíni ellenőrzés során feltárt és a 2023. április 19-én véglegessé vált határozatban megállapított nem megfelelő méretű tájékoztató kihelyezésének a tényét.

[18] A bíróság rögzítette, hogy külön a gyakoriságot vizsgálva nem vehető figyelembe olyan jogsértés, amelyet véglegessé vált határozat nem állapított meg a jelen per tárgyát képező határozat kiadását megelőzően, így a 2023. február 6-án és április 17-én foganatosított helyszíni ellenőrzések során alperes által feltárt és a felperes részére kézbesített jegyzőkönyvekben rögzített jogsértések értékelésére tévesen került sor, figyelemmel arra, hogy az ezekkel kapcsolatos hatósági döntések a jelen per tárgyát képező határozat kiadását követően kerültek meghozatalra.

[19] A bírság keretösszegének megállapításával kapcsolatban a bíróság rögzítette, hogy az alperes azt a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdése alkalmazásával határozta meg, így a kiszabható bírságminimumként a BO/48/00131-008/2023. iktatószámú határozatban kiszabott 1.100.000 Ft bírságösszeg kétszeresét vette alapul, míg a bírság felső korlátja vonatkozásában úgy tekintette, hogy a Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában rögzített 3.000.000 Ft-os összeghatárt nem kell figyelembe venni. A figyelembe vett határozatban azonban a nem megfelelő méretű tájékoztató mellett az alperes számos további fogyasztóvédelmi jogsértéseket is figyelembe vett és ezek miatt együttesen szabta ki a bírságot.

[20] A fentiekre figyelemmel a bíróság álláspontja szerint az alperes a bírságolás keretösszegének meghatározásakor érdemi jogszabálysértést követett el, tekintettel arra, hogy a Korm. rendelet megsértése miatt kiszabható bírságkeret egyértelmű jogalkotói felhatalmazás hiányában nem alapulhat más fogyasztóvédelmi jogszabályok megsértése miatt is kiszabott bírságösszege. Így az alperes tévesen és jogellenesen állapította meg a bírságkeret alsó határát és azt, hogy a bírság legmagasabb összegére vonatkozó Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában rögzített 3.000.000 Ft-os rendelkezést nem kell figyelembe venni.

[21] Mivel az alperes jogsértően alkalmazta a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdését, ezért a bíróság megállapította, hogy az alperes mérlegelési tevékenysége az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelem

[22] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Harmadlagosan indítványozta, hogy a Kúria az ítéletet részben – az indokolás [52], [59], [60], [62], [65] és a [66] szakaszai tekintetében – helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa, negyedlegesen az ítéletet részben – az indokolás [59], [60], [62], [65] és a [66] szakaszai tekintetében – helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa.

[23] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira hivatkozott.

[24] Kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdését, a Szankció tv. 10.§ (1) bekezdés e) pontját, az Fgytv. 47.§ (5) bekezdés a) pontját.

[25] Előadta, hogy a jogsértés ismétlődése körében a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdése és a Fgytv. 47/C.§ (5) bekezdésének a) pontja alapján a felperes terhére értékelte a BO/48/00131-

008/2023. iktatószámú határozatban megállapított jogsértést és az ott kiszabott bírságot vette alapul. A Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezmény többször is alkalmazható úgy, hogy az ismételten kiszabott bírság összegének el kell érnie a korábban kiszabott bírság legalább kétszeresét, és a bírság legmagasabb összegére vonatkozó rendelkezést nem kell figyelembe venni.

[26] A bíróság döntésével elvonta az alperestől a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdése alkalmazhatóságának a jogát, a jogalkotó által kifejezetten az ismételten elkövetett jogsértéssel szembeni hatósági fellépésre megalkotott jelentősen fokozottabb, hatékonyabb intézkedési lehetőség jogalapját.

[27] A bíróság a megelőző eljárásban megállapított tényeket és bizonyítékokat nem értékelte a jogszabályi előírásoknak, a Kp. 78.§ (2) bekezdésében, a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdésében, valamint a Szankció tv. 10.§ (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak megfelelően.

[28] A jogsértő magatartás ismétlődése és gyakorisága vonatkozásában kifejtette, hogy a 2023. január 17-én, 2023. február 6-án, 2023. április 17-én és 2023. május 10-én végzett ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvek tanúsága szerint a jogsértő állapot fennállt, az alperes a jelen per tárgyát képező határozatban az ellenőrzések során feltárt jogsértések tényét mint a jogsértések gyakoriságát megalapozó körülményeket vette figyelembe.

[29] Az üzlet elhelyezkedésével kapcsolatban hivatkozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62.§ (3) bekezdésére.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[31] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[32] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[34] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[35] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont –érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[36] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[37] A Kúria 7/2023. Jogegységi határozatában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja első fordulatának értelmezése körében kifejtette, konjunktív feltételként kell vizsgálni egyrészt azt, hogy az adott elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria BHGY-ban közzétett határozatában korábban már állást foglalt-e, másrészt pedig azt, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat szétartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[38] A Kúria megítélése szerint azonban sem az ítélet, sem az alperes felülvizsgálati kérelme nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, illet a Kúria nem tárt fel jelen ügyben.

[39] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A Kúria szerint azonban jelen ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem.

[40] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti. A kógens, Kp. 117. § (4) bekezdés rendelkezéséből következően ezen befogadási ok fennállását indokolni kell, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. A Kúria rámutat, az alperes nem jelölt meg olyan eljárási szabályszegést, amelynek az ügy érdemére kihatása lehetne.

[41] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 117.§ (4) bekezdése alapján – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei egyéb okból sem állnak fenn. Az alperes felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[42] A kifejtettetekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[43] Kp. 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[44] *A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.*

Záró rész

[45] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2024. október 9.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

Kúria
III.Kfv.37.638/2024/2
bíró

8

A kiadmány hitelül:
tisztviselő